

værende Sindssygeanstalt, fordi der ved den er tilstrækkelig Plads. Forholdene ere nemlig med Hensyn til Udvidelse der saa gunstige, som de kunne være, idet der lige ved Siden af Anstalten ligger en meget stor fri Plads, og denne Grund ejes af Staten. Det er nemlig hele det gamle Banegaardsterrain. Der er altsaa Plads ikke alene til Bygninger, men ogsaa til en Have, hvor disse syge Mennesker kunne faa Lejlighed til at arbejde.

Jeg er derfor den højtærede Minister meget taknemmelig for dette Forslag, og jeg vil udtale min Anerkendelse af den Maade, hvorpaa Udvidelsen af Anstalten efter Forslaget skal foregaa. Det forekommer mig, at det er det eneste fornuftige og eneste rigtige. Man naar nu at skaffe Plads til lige saa mange sindssyge som efter det tidligere Forslag for en Sum af 780,000 Kr. i Stedet for som tidligere at skulle anvende 2 $\frac{1}{2}$ Mill. Jeg vil altsaa meget anbefale det foreliggende Forslag, og jeg vil haabe, det kan blive fremmet saa hurtigt, at det kan naa at blive til Lov endnu i denne Rigsdagssamling.

Neergaard: Jeg kan ganske slutte mig til de anbefalende Ord, der ere fremkomne om dette Forslag, og ønsker det ligesom de foregaaende Talere hurtigst muligt fremmet. Naar jeg har taget Ordet, er det kun for at sige et Par Ord om den anden Vej til Anbringelse af sindssyge, som vi i de senere Aar i stort Omfang ere slaede ind paa her hjemme, og som der under denne Behandling er faldet et enkelt kritisk Ord om, men som jeg vedblivende vil anbefale baade den højtærede Minister og det høje Ting at forfølge om muligt med endnu større Energi end hidtil. Det er Anbringelsen af uheldbreddelig sindssyge eller i alt Fald sindssyge, for hvem den egentlige psykiatriske Lægebehandling spiller en mindre væsentlig Rolle, og som ikke ere farlige for deres Omgivelser, paa kommunale Anstalter. Oprindeligt have vi haft flere saadanne kommunale, statsunderstøttede Anstalter, som ere oprettede af Amter, men i de sidste Aar ere vi først ved Fattiggaarden Raamosegaards Omdannelse til en kommunal Sindssygeanstalt, og siden i Aar ved Dalstrups Omdannelse dertil, ved Statens Støtte komme ind paa at faa saadanne sognekommunale Anstalter foruden de tidligere amtskommunale. Jeg tror, at det Forsøg, der er blevet gjort ved Raamosegaard, og som jeg har haft nogen Lejlighed til at følge, idet denne Gaard ligger i min Valgkreds,

er faldet i enhver Henseende heldigt ud. Anstalten staar under Tilsyn fra Aarhus Sindssygeanstalt og er vistnok i enhver Henseende bleven ledet paa en forsvarlig Maade. Jeg tvivler heller ikke om, at noget lignende vil blive Tilfældet med den Anstalt, som skal oprettes paa Dalstrup Fattiggaard ifølge den Finanslov, som ligger her i Tinget for Tiden.

Hvor meget jeg end anerkender den store Reduktion af Anlægsomkostningerne, som det er lykkedes den højtærede Justitsminister at gennemføre her, er det jo utvivlsomt, at Anlægsomkostningerne aldrig kunne bringes saa meget ned og Driftsomkostningerne heller ikke ved Statens Sindssygeanstalter, at man kan have de sindssyge saa billigt som paa disse mindre kommunale Anstalter. Jeg er ogsaa af den Tro, at for selve de sindssyges egen Skyld er det i mange Tilfælde nok saa godt at have dem paa mindre Anstalter under mere landlige Forhold, under Forhold, der mere svare til dem, hvorunder de ere vante til at færdes i det daglige Liv. Jeg mener derfor, at baade for de sindssyges Skyld, for Statskassens Skyld og endelig ogsaa for Kommunernes Skyld, som derved faa en god og fornuftig Anvendelse for de Fattiggaarde, som man mange Steder har opført med alt for store Bekostninger og i alt for stor Stil, vil det være tilraadeligt at forfølge den Vej, man er slaet ind paa ogsaa ved sognekommunale Sindssygeanstalter, og det er det, jeg gerne baade her og ved andre Lejligheder vil lægge et godt Ord ind for. Det er mig naturligvis ganske klart, at der er og altid vil være en stor Del sindssyge, for hvem det af forskellige Grunde ikke passer at anbringes paa saadanne Anstalter, men som maa under egentlig Anstaltsbehandling paa de store Statsanstalter, og derfor kan man ikke undgaa saadanne Udvidelser, som her er foreslaet. Men det er klart, at det vil være overordentlig heldigt, om saadanne Udvidelser kunne indskrænkes saa meget som muligt, og det kunne de paa en billig, forsvarlig og hensigtsmæssig Maade derved, at man følger den Vej, man er kommen ind paa først ved de amtskommunale Anstalter og siden ved Raamosegaards og Dalstrups Anstalter.

Justitsministeren (Alberti): Dette Lovforslag har her i Tinget faaet netop den Modtagelse, jeg havde ventet: Anerkendelse fra alle Sider. Jeg havde ventet denne Modtagelse, baade fordi der er en levende Erkendelse i hele vort Folk af, at efter at